

# Beredskapsorganisasjon i Ålesund kommune

- Kriseledelsen

Kommunaldirektør, kommunalsjefer, kommuneoverlege, politi

- Krisestøttestab

- Kommunikasjon
- IKT
- Avd sikkerhet og beredskap



# En uforpliktende øvelse

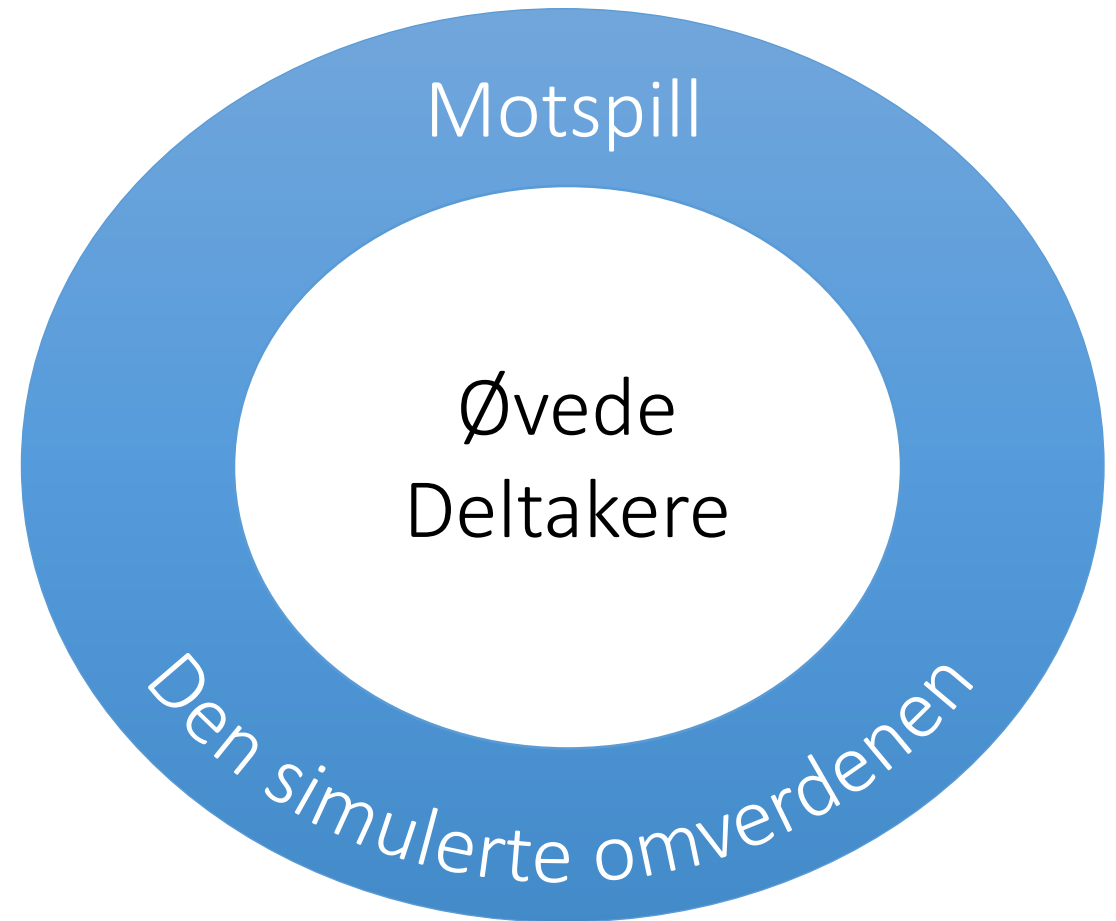


- Vi vil simulere dramatik og stress gjennom fiktive krevende situasjoner.
- Dette er en uforpliktende øvelse, uten eksterne konsekvenser.
- Det gis ikke karakterer og interne forhold offentliggjøres ikke.
- KiNS ønsker å få tilbakemelding på hva som kan forbedres og hvordan dette fungerer.

# Hva er en spilløvelse?



- Deltakere deles i
  - Øvelses deltakere (øvede aktører).
  - Spilleleder med bistand (utførere av motspill).
- Øvelsen er fiktiv
  - Forsøker å gjøre den så virkelig som mulig.
  - Mange av hendelsene er løselig inspirert av lokale forhold, og noen grad basert på virkelige hendelser.



# Om spillet



- Under øvelsen arbeider dere i den fiktive kommunen «Skranten».
- Dere har samme rolle i Skranten som dere har i deres kommune.
- Vi har komprimert tidslinjen til hendelsen, og fokuserer på utvalgte scenarier.
- Spilledelsen forsøker å få god flyt, men vil måtte avbryte dere, komme med ny informasjon og gjøre sprang frem i tidslinjen.



Skranten  
kommune

# Hendelser i spillet



- De formidles i presentasjonen eller av spilleleder muntlig.
- Mottas på SMS med avsender «Ovelse».
- Spillkort som overleveres fra spilledelsen.
- Øvelsen gir et utsnitt av den virkelige hendelsesmengden.

# Førstemøte kriseledelsen

- IT, Personal – ta ansatte ut av ordinær drift for å håndtere situasjonen – bemanningsplan
- Status: Hvilke system er nede (så langt)
- Virker mobiltelefon?
- Hvordan får vi varslet ut i organisasjonen ?
- Hvordan varsler vi innbyggere?



# Hvem skal varsles?

- Statsforvalter
- Helseforetaket
- Datatilsynet
- KommuneCERT (= HelseCERT)
- NSM
- Politiet



Når alle systemer er nede,  
hva skjer i virksomhetene da?

- Hvor er beredskapsplanen?
- Hvem varsler hvem?
- Har virksomheten beredskapsplan?
- Hvor er den?
- Har vi tiltakskort for hendelsen?





# Helse

- Pasienter, har vi oversikt ?
- Hvem kommer på jobb ?
- Virker mobile systemer?  
(hjemmetjenesten)
- Hva med trygghetsalarmer og andre velferdsteknologier?



# Oppvekst

- Krisesenter
- Barneboliger
- Varsle foresatte (elever med PC/nettbrett hjemme)
- Hvordan påvirker dette undervisningen ?
- Hve skjer i barnehagene?



Brann og redning melder om tekniske problemer med trygghetsalarmer.

## tenposten

Hei flere lærere melder at FEIDE tjenester ikke virker. De skal gjennomføre prøver i morgen. Veldig dumt hvis det ikke fungerer. Hva gjør vi?

Hva skal vi si til foreldrene som spør og er tydelig bekymret? Hilsen Skranten barnehage

Hei er du klar over at kommunens nettsider er nede. Hilsen naboen

Hei dette er fra Legevakta. Våre IT systemer fungerer ikke og vi får ikke ført journal.

Hvilke tjenester er vi vertskommune for? Vi må huske å melde ifra til de også jfr. GDPR artikkel 33 om meldeplikt. Hilsen PVO

Mange syke i Barnehagen, vi tror det kan være vannet.

Vann og avløp ønsker å melde fra om datatrøbbel til sine leverandører. Kan dette spre seg til dem også? Hilsen VA-vakta

Hei dette fra Skrantingen. Vi ser at kommunen er angrepet og det trues med kunngjøring av data. Kan vi få en samtale med deg om dette?

# Teknisk

Vann og avløp –

Konsekvenser må avklares  
Vannbehandlingsanlegg



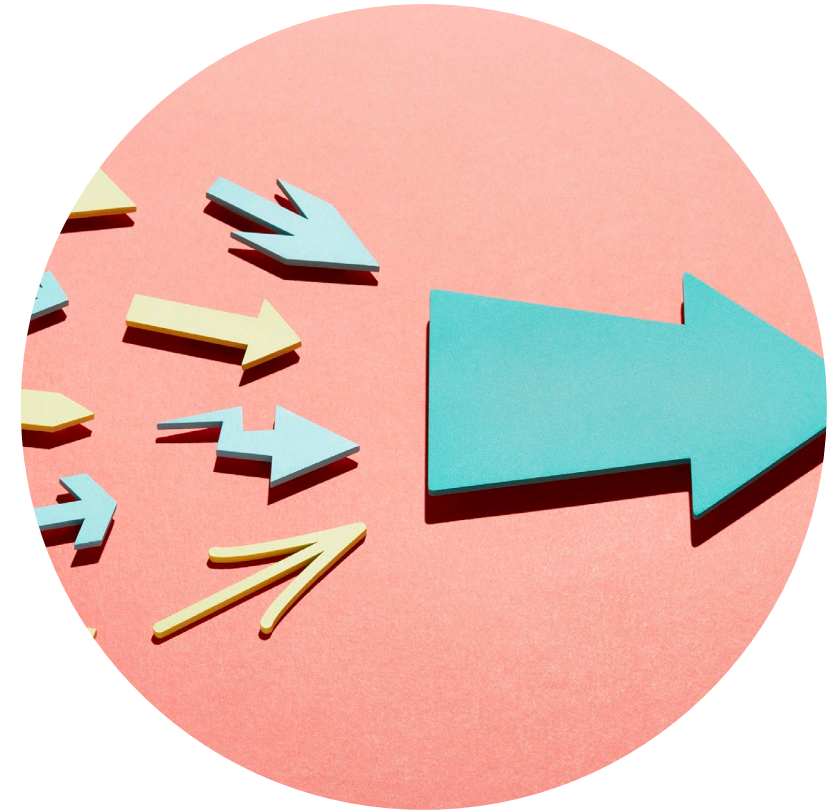
# Innbyggertorg

- Vår primærkanal mot innbyggerne
- Må forvente stor press – hvis sentralbordet fungerer da....
- Lik informasjon ut



# Kommunikasjon

- Kommunikasjon internt
- E-post fungerer ikke
- Nettside er overtatt av angriper
- Facebook fungerer
- Varsling via SMS til alle ansatte (via ledere) om at en ikke må logge seg på



# Nødetater

- Brann vil være rammet
- 110-sentralen vil være rammet
- Bruk av nødnettelefoner – viktig å avklare på forhånd og øve



# Tiltak:

- Telefoni –sentralbord
  - Telenor - sette alternativ sentralbord
- Acos - sette opp beredskapsside med alternativ innlogging





# Kritiske systemer

- Hva skal vi prioritere?
- Har vi lik forståelse for kritikalitet?
- Har vi tenkt gjennom og definert ?
- Hvem tar beslutning om hva som skal stenges ned ?
- Er ansvar og myndighet tildelt noen i tiltaksplan ?



# Andre tiltak:

- Utholdenhet i Kriseledelsen
- Klippe tråden mot oppdateringer mot Helseplattformen, åpne for pålogging fra private devicer
- Isolere system.





Hva skjer?

Debatt

Sportssenteret

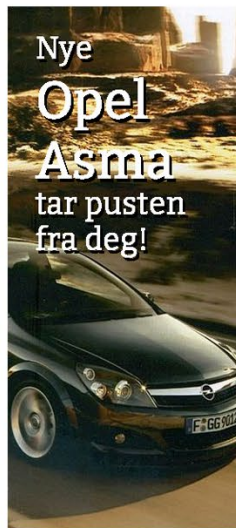
Trafikken i forrige uke!

Hvem gjør hva med hvem?

Annonsering

Fortell oss noe vi ikke vet!

▼ ANNONSE



## Voldsoffer og datter (3) fikk hemmelig adresse lekket på nett: - Vi trodde marerittet var over

- [Alt om hackerangrepet på Skranten kommune - vi holder deg oppdatert](#)

### - Hackerangrepet er ikke

Vi lanserer nytt trafikkmagasin mandag: "Hva er i veien?"



Viltmemda i villrede etter elgfadese

02:36:40 NRK MIDTFJORDS HOLDER DEG OPPDATERT OM HACKERANGREPET I SKRANTEN



# Rekordbot for Skranten kommune

Datatilsynet varslers rekordbot etter at flere av innbyggerne i Skranten kommune fikk persondata offentliggjort på det såkalte "mørke nettet" tidligere i år. Cyberangrepet kan så langt ha kostet kommunen mer enn det opprinnelige løsepengekravet, etter det NRK Midtfjords erfarer.



## Debatten: Er kommunene rustet til å ta vare på personopplysninger?

I kveldens utgave av Debatten får Fredrik Solvang blant annet besøk av ordføreren i Skranten kommune, som må svare for hvordan det gikk til at sensitive personopplysninger ble lekket i dataangrepet tidligere i år. En rekke sentrale politikere har den siste tiden stilt spørsmålet om kommunene kan greie å håndtere den informasjonsmengden de gjør på en trygg måte i framtiden.

## Nettsikkerhet på dagsordenen etter Skranten-fadese



# Evaluering

- Håndterbart scenario, god regi
- Realistisk. Lærte mye.
- Må jobbe mer med lokale beredskapsplaner
- Prioriteringer !
- Læringspunkter i egen del av organisasjonen
- Bør øve virksomhetslederne
- Nyttig å observere kriseledelsen, men + og – med å sette oss selv på sidelinjen
- Viktig at vi gjorde lokale tilpasninger før øvelsen

- «*Dette var realistisk og en god øvelse. Scenariet var håndterbart for å få til en god øvelse. Dette hadde passe progresjon og var realistisk. Øvelsen tok for seg utfordringer vi må regne med å stå i*», sa kommunedirektør Jon Steven Hasseldal.
- «*Nye opplysninger som førte det inn i nye faser gjorde det realistisk og lærerikt. Vi må ta til oss innspill og forberede det vi kan så vi er klar i tilfelle noe lignende skjer*», sa ass. kommunedirektør Anne Mette Liavaag.

